

A destrukció vádjja

Írta Hevesi Simon dr.

em kell, hogy a gyűlölködés eredeti és invenciózus legyen. Módszeresen dolgozhatók, a régi vádaskodók maszlagos, légbőí kapott, merész állításait ismételtetheti. Hazajáró lelkek ezek, revenants, kísértetek. De ha a vádaskodások régi recepteket plagizálnak, talán nem lesz helytelen, ha szóhoz juttatjuk a régi védelmet is és a régi kedvező fölfogást, amely nemzsidó tollából és meggyőződésből

ered,
elfogulatlan.

Leroy-Beaulieu könyvét olvasom: Les juifs et l'antisemitisme. Israel chez les Nations. (Paris 1893.) Azt mondja:

„Hét-nyolc millió zsidó van a világon elszórva négy-öt száz millió keresztény és mohamedán között. Az egész úgynevezett sémita-kérdést megvilágítja e számok összehasonlítása. A mostani demokrata világban, amelyben a számot akarják egyedül uralkodóvá tenni, a zsidóság megmutatja, hogy a számon kívül van még valami tényező, amit figyelembe kell venni. Pedig jobb volna neki, ha nem mutatná meg. A „sémiták megállják helyüket, noha kevesen vannak”. Mintha hallanám a tömeg ellenvetését: „több helyet foglalasz el, mint amekkora megillet”!

A tömegnek ez az ellenvetése kihívja a bírálatot, mert több mint destruktív, több mint forradalmi, már szinte a kommunizmushoz közeljáró elv rejlik benne, mert tagadásba veszi nemcsak a történelmi osztályok jogát és nemcsak az autochton nemzeti elemek jogát, hanem a rátermettség, a derekasság, a tehetség érvényesülési jogát is, amikor magában rejti a számszerint való arányos megoszlás elvét és az egyenlő részesedés irányító eszméjét. Ez, ha a célszerűség motívumát figyelmen kívül hagyjuk és a gyakorlati célirányosságot szem elől tévesztjük, elméletben tetszetős lehet, de belül üres elmélet, színes buborék, valójában káros és ártalmas és a dolgoknak meg az összességnek veszedelme volna. Nem is liberális gondolat, csak annak látszik, voltaképpen a szabadelvűség szempontjából sem föltétlenül kívánatos, mert szemben áll vele a rátermettség és tehetség érvényesülésének joga, aminek biztosítása van olyan fontos és van olyan szabadelvű, mint az egyenlő részesedés elmélete. Mikor a zsidóság bebizonyítja, hogy a számok ochlokratikus hatalma fölött más tényezők is vannak, amelyek súlylyal bírnak és latba esnek és figyelembevételre tarthatnak igényt, akkor tulajdonképp az emberi? ség haladásának tesz szolgálatot és az emberiség érdekét óvja meg. Mindazáltal túlzó merészség volna az állítás, hogy ez az érdem egyedül Izraelt illeti. A tehetséges, fejlett, művelt népek társadalmában a súlyarányok elhelyezkedésében ugyanezt a jelenséget látjuk, hogy hely jut a tehetségnek. És ez nagyon jól van így, mert különben, mihelyt a verseny izgató erejét és az érdem, a tehetség megjutalmazásának lehetőségét kikapcsolják, a társadalom elsekélyesedése következne el. A hasznos energiák kiváltásának vetne véget ezzel az emberiség és a tevékenységi ösztönt bénítaná meg végzetesen, ami természetesen megbosszulná magát.

Ha kiirtjuk vagy semlegesítjük a haladás és versenyképesség fermentumát, stagnálás áll be, ennél fogva minden társadalomban szükségese az olyan erők, melyek a versengő-energiák feszültségének fokozására képesek. A leghaladotabb nemzetek is csak ezeknek hatása folytán fognak lépést tartani a fejlődő energiákkal megáldott nemzetekkel, amelyeknek életében a tehetségek és erők szabad kibontakozását nem verik béklyókba. A francia nép, mely 1791 szeptember 27-én elsőként mondotta ki a zsidók egyenjogúsítását, ezzel az igazság dicső zászlóvivője lett, az emberi jogok világtörténelmi propagátora, hőroza az előítéletek és a legsilányabb emberi ösztönök bilincseiből való kibontakozásnak és triumfátora a sötét barbarizmuson arattott győzelemnek. Ugyanekkor emelte a saját színvonalát is, mert új erőket bocsátott az élet versenyébe és ezzel nem-

zeti encrgiáil nemcsak mennyiségben, hanem intenzitásban is fölfokozta.

Tovább olvasok ésújra érdekes mondásra bukkanok. Ezt mondja Leroy-Beaulieu:

„Reánk, franciákra és velünk együtt az egész földgömbre 1791-ben ez az ügy (a zsidó emancipációval az egész zsidó kérdés) végleg elintéződött. Senki sem ketelkedett abban, hogy elintézése a forradalom elismert eredményei közé tartozott. És íme, egyetlen évszázad sem telt még el s újra hangosan kétségbevonják, amit már minden művelt állam elfogadott.”

Az emberiség haladásának és a civilizáció fejlődésének köszönhető, hogy az államok a polgári jogokat nem az uralkodó faj prerogative ja gyanánt kezelik többé, hanem az igazságnak megfelelően. Fajra és vallásra való tekintet nélkül, egyenlő jogokkal ruháznak föl minden polgárt, aki az állam föntartásához munkájával hozzájárul, aki adót fizet és *hazáját* vérével szolgálja. Ma már az adófizetés sem tartozik a polgári jogok feltételei közé. A fajnak nincsen szerepe. Minden államban vannak asszimilálódott fajbeliek, ideg'en származásúak, akik fölvtették és elsajátították az állam nyelvét és vannak külön nemzetiségek, amelyek saját nyelvükkel élnek. Kinek jutna eszébe, hogy az ilvenektől a polgári jogok birtokát, az emberi élet létfeltételeit elvittassa? Az ilyen kísérlet még a faji inferioritás vádjá alapján is megengedhetetlen. Merénylet volna ez az igazság és embe-riesség ellen, már csak azért is, mert úgy szellemi, mint erkölcsi téren az összes fajok kvalitásai fejlődhetnek és emelkedhetnek. Szégyenbélyeget üt az ítélkező arcára és meg? bélyegzetté teszi az egész világ közvéleménye előtt, aki valami fajt vagy csoportot in contumaciam elítél. Fajok politikai jogfosztása politikai merénylet s sohasem igazságos ítélet, ítélet csak bírói eljáráson alapulhat. Nem irányulhat az összesség ellen, hanem csak egyeseket, tetteseket, bűnösöket sújthat. Minden bűnös cselekedet egyéni akció. Az ilyent szabad, sőt kell is büntetni, de nem lehet sújtani ezre? két egyesek bűneiért. Nem mentség a fajgyűlölet bűnös üzelmeire, hogy valamely faj vagy felekezet nincs régóta jogainak birtokában. Az, hogy az emancipáció akkor még csak százéves volt Franciaországban, Leroy-Beaulieu föl-fogása szerint nem lehet ürügy újabb lelketlen üldözésre, vagy arra, hogy a nemrég megadott jogokat újra elvegyék a zsidóktól. Ellenkezően, egy okkal több ez arra, hogy a megadott jogokat tiszteletben tartsák, mert az ellenök elkövetett évezredek bűnökét az emberiség még nem expiálta teljesen. Versenyképessége szintén nem tudható be

bűnül és nem használható föl jogfosztásra vagy üldözésre ürügyül. Állítsanak vele szemben versenyképességet. Ezen a téren nincs kiküszöbölhetetlen, meg nem javítható inferioritás.

Az igazságtalanságoknak hamis vádakkal való megoklása csak tetézése a bűnnek. Merő ráfogás és üres vád az az állítás, hogy a zsidó destruktív szellemű, hogy tőle erednek a forradalmak.

„Mennyire becsüljük ennek a vádnak valódi súlyát? – kérdi Leroy-Beaulieu. – Kell-e azon hosszan vitatkoznunk, hogy alapos-e vagy alaptalan? Igazolja-e a történelem és ami a legnyomósabb, a számok és az események időrendje? Nem aránytalan túlbecsülése ez Izrael népének? Nem *túlozzuk*-e a zsidóság hatalmát, ha azt hiszszük, hogy századunk szellemének ők a sugalmazói? Voltaire és Diderot bizony elcsodálkoznának, ha megtudnák, hogy ők a zsidóság megbízottai voltak és a zsidó szellemnek egyengették az utat. Akadtak „sémiták”, akik készpénznek vették ezt a vádat és azt hiszik, kimutathatják, hogy a Judengassékban és a zsidó városnegyedekben elszigetelt nyomorult apáik voltak a nagy forradalom előkészítői és az emberi szellem felszabadulásának titkos eszközei. Valóban azt kellene hinnünk, hogy „D'Alembert, Diderot és az enciklopedisták valamely talmud-tóra növendékei voltak?” – „Ha a tagadásnak, az ellenzésnek, a kétkedésnek szelleme, melylyel a zsidóságot vádoljuk, talán igazán áthatotta a zsidóságot és talán ezt a szellemet terjeszti, úgy másnak a sugallatára teszi. Tőlünk, a mi katolikus és protestáns nevelésű „árja” vérbeli apáinktól tanulta.” – „A jelenkori művelt izraelita, akiről azt állítják, hogy a keresztény műveltségre romboló hatása van, éppen a mi műveltségünknek szüleménye. Az a szellem, amely belőle áramlik társadalmunkba, nem a zsidóságban keletkezett; a ragályt csak azzal terjeszti, hogy maga is fertőzve van” – mert „a zsidó legfeljebb közvetítő szerepet visz.” – „Sokszor hajtogatják, hogy a zsidó nem termel, csak közvetít. Ez a megállapítás itt talán leginkább van hetven. De úgy hiszem, még ebben is túlozzuk a zsidóság hatását. Csak régi kereskedői szelleme nyilvánul ebben is; nem kínál más szellemi termékeket, mint olyanokat, melyekből nagy a kereslet.”

Fölforgató, destruktív irányzatú-e a „zsidó”? Általánosságban állítható-e, hogy az egész zsidó szellem az ellenzéki típusnak felel meg? Több évezredek történetében a zsidóság erősen konzervatív és tradícióihoz mereven ragaszkodó szellemet árukt el. Politikai téren sokszor konzervatív hajlamainak hódolt, de – és itt külső körülmények játszottak döntő szerepet – voltak olyanok, akik oda csatlakoztak, ahol jobban megbecsülték őket, vagy ahol szerephez jutottak. Az

egyén gyöngesége és ereje a becsvágy, mely, fájdalom, sokszor nem törődik az összességgel. De voltak kétségtelenül, akiket meggyőződés vezetett, belső parancs. Az emberek nem egyformák gondolkozásukban és meggyőződésükben. Nincs az a faj, melyben minden egyén ugyanazt akarja és irányzatában egyértelmű, egyforma. Nem lehet egyesekért mindenkit felelőssé tenni. Ne azonosítsanak, ne általánosítsanak. Különösen a zsidókra vonatkozóan ne, akik úgylát dúsulnak a nézetek bőségében. Azt szokták mondani: öt zsidó – hat nézet! A „*quat capita, tot sensus*” erre kevés. Az angoloknak is megvolt a maguk utópiája és Moore Tamása és voltak merev konzervatívjai. A zsidók sem foglalkozhatók mind egy kalap alá. Mindenekelőtt a zsidóságban is vannak kiváló szellemű emberek, akik természetes hajlamból mindennel inkább foglalkoznak, mint a politikával (tudomány, bölcseséggel, irodalommal, vallási eszmékkel). Amennyiben pedig politikai mezőkre lépnek, az irányuk szétágazó. „Egyébként a zsidók politikai szereplése nem mindig azonos irányú”, mondja Leroy-Beaulieu. „A parlamentjeinkben szereplő zsidószármazású miniszterek és szónokok, Cremieux, Fould, Raynal, Lasker, Bamberger, Disraeli, Goschen, Luzzatti, nem ültek mind a baloldal padjain.”

„Hagyjuk a másodrendű embereket; vegyük közülük inkább szemügyre azt a három alakot, aki a XIX. század legnevezetesebbjei közé tartozik, három nagyon különböző férfit, aki három különböző országban csaknem egyaránt hallatlan sikert ért el. Disraelit, Lassalet és Gambettát, akit atyja révén az említett félvérű zsidók közé számíthatunk.” – „Íme, három különböző politikai kalendáriumnak három szentje. Mind a három iskolát hagyott maga után, ami pedig politikai téren ritkaság. Különböző utakon érven el a népszerűséget, mind a három, az angol tory, a német szocialista és a francia republikánus hazájának szinte halványává lett. Egy kivetett fajnak, a halványképek ellenségeinek e fiai maguk bálványképekké emelkedtek az árja tömegek szolgái lelkesedése révén. Európa három legműveltebb nemzetének arisztokráciája, polgári és munkásosztálya csaknem egyszerre hajolt egy-egy „semita” uralma alá. Britannia arisztokráciájának, Franciaország polgárságának és Németország proletárságának Ábrahám egy-egy ivadéka, volt a személyesítője”. – „Izrael e fiainak még haláluk után-is maradtak híveik, akik kegyelettel ünneplik haláluk évfordulóját. Nem is tudnám megmondani, Juda e három sarjadék-a közül melyiket tiszteli meg nagyobb apoteózissal – emberimádásából ki nem gyógyítható pogány fajunk.”

„Emlékeznek-e önök arra a diadalmas halottas menetre, mely a fűszerkereskedő fiának koporsóját kísérte, az idegen nevű férfiút, akít a dicsőség ért, hogy a vész órájában Franciaország lelke szállt a testébe? . . . Pedig nem éri el Lassalle-t a halála utáni ünneptetésben, a germán plebs ifjú istenét, akít életében a szocializmus messiása gyanánt üdvözöltek, miután pedig ostoba párbajban elesett . . . mint a munkástömegek imádott megváltóját. De hármuk közül legszerencsésebb volt Dizraeli, a velencei zsidó ... Mit érnsk a belleuillei és a düsseldorfi ünneptetések, a tömegek hódolatai, ezernyi nyers torok élj énei Piccadilly szalonjainak tapsaihoz és azokhoz a koszorúkhöz képest, melyeket a földgömb legarisztokratikusabb nemzetének színe-java tett le az öreg Beaconsfield sírjára? – Számára a rátartós Anglia új ünnepet talált föl, – szobra talapzatáról látja az öreg minden tavasszal, a primrose-day napján, hogy a légelőkelőbb ladyk mint rakják kosarakkal lábaihoz kedves virágait!” – így ír Leroy-Beaulieu.

Nem világos példák-e ezek arra, hogy a zsidó szellemenben otthona van a különböző politikai fölfogásoknak és hogy a zsidó szellem nem azonosítható egyetlen politikai irányzattal? Hiszen ha talán lehetne, ennek nagy történelmi kihatása és súlya lenne, de hát emberileg érthető és valósággal ügy is van, hogy nem lehet és aki megpróbálná, hogy az egész világ zsidóságát egy politikai rendszer gyeplőjébe fogja, rájönne, hogy vállalkozása kivihetetlen. Nem is azonosítható a zsidóság olyan kockázatos és kalandos vállalkozásokkal, amelyektől az értelmes gondolkodó embereket nemcsak a vélemények elágazása, hanem a józan okosság és óvatosság is visszatartja.

Ha lesz hamisítatlan, hiteles statisztikánk, látni fogjuk, hogy *tízezer* szenvedő zsidóra nem esett több, mint egy aktív híve a proletárdiktatúrának, de bizonyára több, mint egy, elszántan, nyíltan ellene harcoló. Három kategória van: az egyik nemes méltósággal túrt, a másik fölforgató volt, a harmadik ellenforradalmár. Ebben a három kategóriában a zsidóság arányszáma nem mutat kedvezőtlen eltérést az ország többi lakosságának egyéb elemeitől, kiváltképp akkor, ha erkölcsi tekintetben nem vállalunk felelősséget azokért, akik elhagyták a zsidó vallást, vagy kiléptek annak köte? lékéből. Vannak esetek és világos példák arra, hogy a vallás változtatása vagy megtagadása az erkölcsi érzület színehagyásával! járt. Ki kívánhatná, hogy a zsidóság erkölcsi felelősséget vállaljon olyanok cselekedeteiért, akik kiléptek a maguk világából és a zsidóság világából? A mi statisztikánkból helyezték át mindazokat, akik tőlünk elszakadtak, máshová.

Hamar rá fog jönni az igazságszerető ember arra, amire Leroy-Beaulieu oly gyönyörűen rávilágít, hogy hamis vádakhói és tendenciós beállításokból örök dogmákat kovácsolni nem szabad. Az egymásból bontakozó események fölvilágosító és kijózanító ereje is lassanként el fogja oszlatni a téves felfogásokat. Amit ma tiszta igazságként hirdetnek, holnap már nem meggyőződés többé, hanem – tévedés.

